

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ ZA OKRES I - XII 2009 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2009 r. realizował zadania zlecone gminie oraz zadania własne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami) oraz zadania wynikające z innych ustaw, zgodnie ze statutem ośrodka oraz zgodnie z uchwałami Rady Gminy.

Świadczenia z pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie, udzielane są osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej (art.7).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje :

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477 zł,
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 351 zł,
3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (art.8).

W szczególnych przypadkach osobom i rodzinom nie spełniającym w/w kryterium może być przyznana pomoc w postaci zasiłków celowych specjalnych.

Pomoc społeczna polega w szczególności na :

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb (art. 15).

W związku z powyższym Ośrodek realizował zadania pomocy społecznej w różnych formach na przykład:

1. udzielano pomocy osobom bezdomnym, w tym kierowano do noclegowni oraz pokrywano koszty pobytu	- 17 osób
2. prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży realizującej obowiązek szkolny oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli	- 244 osoby
3. prowadzono dożywianie osób bezdomnych oraz osób, które własnym staraniem nie mogą przygotować sobie ciepłego posiłku	- 20 osób
3. organizowano wypoczynek zimowy oraz letni dla dzieci młodzieży w formie półkolonii	- 112 osób
4. osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym przyznana została pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	- 32 osób
5. kierowano mieszkańców gminy do Domu Pomocy Społecznej oraz pokrywano koszty związane z ich umieszczeniem	- 7 osób
6. przyznawano pomoc w formie świadczeń finansowych i rzeczowych środowiska oraz udzielano pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej i pracy socjalnej	- 770 osób

I. SZCZEGÓŁOWE DANE STATYSTYCZNE

1. Liczba wydanych decyzji

2 393

- zasiłki stałe	48
- zasiłki okresowe	198
- zasiłki celowe - leki	62
- zasiłki celowe – odzież, obuwie	62
- zasiłki celowe – opłaty mieszkaniowe	123
- zasiłki celowe – opał	114
- zasiłki celowe – remonty	13
- zasiłki celowe, pozostałe	296
- zasiłki celowe specjalne	84
- schronienie, nocleg	33 /dot.17 osób bezdomnych/
- zasiłki celowe – żywność	37
- zasiłki celowe – zdarzenie losowe	5
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym posiłki dla dzieci i osób dorosłych)	1 194
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (w tym w ramach prac społecznie - użytecznych oraz stażu zawodowego)	72 / dot. 32 osób /
- Domy Pomocy Społecznej (skierowania i odpłatność)	16 / dot. 10 osób /
- przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	18
- zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń	19

2. Liczba środowisk tj. osób i rodzin objętych pomocą społeczną

W roku ubiegłym świadczeniami z pomocy społecznej objęto 384 środowiska o łącznej liczbie 1 066 osób :

Białe Błota	149 środowisk	332 osoby
Ciele	22 środowiska	98 osób
Drzewce	2 środowiska	2 osoby
Kruszyn Krajeński	14 środowisk	43 osoby
Lipniki	6 środowisk	18 osób
Lisi Ogon	21 środowisk	78 osób
Łochowice	14 środowisk	32 osoby
Łochowo	70 środowisk	208 osób
Murowaniec	28 środowisk	97 osób
Prądkki	2 środowiska	6 osób
Przyłęki	13 środowisk	48 osób
Trzciniec	22 środowiska	45 osób
Zielonka	21 środowisk	59 osób

3. Fundusze przeznaczone na pomoc finansową i rzeczową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

dotacja celowa :

- zasiłki stałe, okresowe, specjalistyczne usługi opiekuńcze 136 564,-
- składki zdrowotne 8 334,-
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 176 549,-

/w tym: 15 768 zł doposażenie punktów wydawania posiłków i 2 231 zł dowóz posiłków/

fundusz gminy :

- zasiłki 180 196,-
- usługi opiekuńcze 3 895,-
- DPS 126 074,-
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 118 900,-

/w tym: 8 000 zł doposażenie punktów wydawania posiłków i 4 000 zł dowóz posiłków/

II. Realizacja programów rządowych tj. Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” :

* dotacja celowa przyznana przez Wojewodę 176 549,- zł

* fundusz gminy 118 900,- zł

1. Pomoc w ramach programu przyznawana była głównie podopiecznym GOPS w formie zasiłku celowego rzeczowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Zawarto umowy ze sklepami spożywczymi z terenu gminy, które wyraziły zgodę na współpracę w ramach realizacji w/w programu na zasadach określonych przez GOPS oraz przyjęły proponowaną formę rozliczeń finansowych. Należność za wydaną żywność tut. Ośrodek przekazywał na konta właścicieli sklepów po otrzymaniu faktur za wydaną żywność.

2. Część środków finansowych zabezpieczono na dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach przez cały rok – z wyłączeniem wakacji. Ponadto uczniowie uczęszczający do szkół na terenie naszej gminy w okresie od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia (łącznie przez okres 5-ciu miesięcy) otrzymywali dodatkowe wyżywienie w postaci drugiego śniadania.

3. Doposażono punkty wydawania posiłków: tj. w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcińcu oraz w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu. W tym celu zakupiono niezbędny sprzęt kuchenny, który pozwoli na wydawanie w szczególności gorących posiłków dla dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic w/w miejscowościach.

4. Dowożono gorące posiłki dla dzieci uczących się w Szkole Filialnej w Zielonce (do czerwca 2009 r.) oraz w Szkole Podstawowej w Przyłękach. Transportem posiłków do w/w szkół do czerwca ubiegłego roku zajmował się Warsztat Terapii Zajęciowej „DĄB”, natomiast od września zadanie to realizowane jest przez Zakład Aktywności Zawodowej.

5. Zapewniono osobom dorosłym, w szczególności bezdomnym, możliwość spożycia jednodaniowego gorącego posiłku w Warsztacie Terapii Zajęciowej „DĄB” w Białych Błotach. Tą formą pomocy objęto 20 osób.

III. Inne zadania realizowane przez GOPS :

1. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny

W związku z wprowadzeniem w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2004 oraz obowiązkiem realizacji od dnia 1 października 2008 r. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przy tutejszym Ośrodku funkcjonuje Sekcja Świadczeń Rodzinnych. Realizację wyżej wymienionych zadań przedstawiają poniższe dane :

Budżet ogółem :

- 3 514 107 zł

w tym :

- z dotacji wojewody - 3 492 669 zł;

- udział własny gminy - 21 438 zł

a) na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz dodatków wydatkowano kwotę - 2 982 209 zł
/ liczba osób uprawnionych 970 /;

b) na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę - 374 330 zł
/ liczba osób uprawnionych 74 /;

c) koszty obsługi zadania /z dotacji / wyniosły - 104 780 zł

d) koszty obsługi zadania udział /własny gminy/ wyniosły – 21 438 zł

2. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

a) Ośrodek realizował zadania obejmujące opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób uprawnionych, otrzymujących świadczenia obligatoryjne z pomocy społecznej oraz świadczenia pielęgnacyjne.

Łącznie wydatkowano :

- składki emerytalno - rentowe dotyczące świadczeń rodzinnych – 31 837 ,- zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń rodzinnych – 3 148 zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń pomocy społecznej – 8 334,- zł

b) Ponadto wydawano decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późniejszymi zmianami).

Wydano 18 pozytywnych decyzji w tej sprawie, dzięki czemu koszty pobytu tych osób w szpitalu oraz koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Udzielana była pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym /łącznie 43 środowiska/ - w zakresie dożywiania (dorośli oraz dzieci), wsparcia finansowego, pomocy w zakupie podręczników i przyborów szkolnych, odzieży, obuwia, lekarstw, a także w formach niefinansowych takich jak: kierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, podejmowanie działań mających na celu podjęcie leczenia odwykowego, współpraca z Gminną Komisją do Spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi, policją, placówkami służby zdrowia.

4. Wychodzenie z bezdomności

Szczególne oddziaływania skierowano do grupy osób bezdomnych – 17 osób. Obejmowały one w szczególności: zapewnienie miejsca noclegowego, udzielenie pomocy finansowej na zakupienie odzieży, obuwia, lekarstw, środków czystości, posiłku itp. Świadczone pomoc w uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej, obejmowano ubezpieczeniem zdrowotnym, zasięgano konsultacji lekarskich i motywowano do podjęcia leczenia.

Najbardziej wymiernym efektem współpracy z osobami bezdomnymi jest aktywizacja zawodowa poprzez realizację prac społeczno-użytecznych i robót publicznych w gminie Białe Błota. Praca z osobami bezdomnymi jest trudna, wymaga cierpliwości, wyrozumiałości, czasem zajęcia stanowczego stanowiska wobec prezentowanych postaw i żądań. Są jednak w tej pracy sukcesy osiągnięte drogą umiejętnego stopniowania wymagań, stosownie do indywidualnych możliwości i umiejętności osób. Potwierdzeniem tego stanowiska jest usamodzielnienie 2 osób bezdomnych, które za wypracowane przez siebie pieniądze opłacają wynajęty lokal i zabezpieczają swoje potrzeby życiowe i coraz rzadziej korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Jak cenny jest dla nich dach nad głową świadczy fakt wyjątkowej dbałości o terminowe opłacanie należności za wynajęte pomieszczenie. Osoby te w krótkim czasie znacząco zmieniły swój sposób życia, mentalność, stały się obowiązkowe i odpowiedzialne. Przykład tych osób wskazuje, że każdemu warto dać szansę na osobisty rozwój i możliwość zmiany życia.

5. Aktywne formy zwalczania z bezrobocia

W roku 2009 w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane były 502 osoby bezrobotne z terenu naszej gminy.

Z pomocy Ośrodka skorzystało 105 rodzin z występującym problemem bezrobocia (21 % ogółu bezrobotnych w gminie).

Podobnie jak w latach ubiegłych osoby te mogły podpisywać gotowość podjęcia pracy w miejscu zamieszkania, w związku z udostępnieniem pomieszczenia GOPS pracowników PUP w Bydgoszczy. Dzięki temu osoby bezrobotne – mieszkańcy naszej gminy nie musiały dojeżdżać do siedziby urzędu w Bydgoszczy.

Zdaniem naszego Ośrodka współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy układała się wzorowo, dzięki czemu z powodzeniem realizowano politykę aktywnych form zwalczania bezrobocia. Wymiar współpracy przedstawia poniższa tabela.:

a) prace społecznie - użyteczne :

LP.	NAZWA STANOWISKA	MIEJSCE PRACY	FORMA PRACY CZASOOKRES PRACY	OKRES PRACY	LICZBA OSÓB	WIEK
1.	Usługi opiekuńcze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach	Prace społecznie - użyteczne 01.01.2009 – 31.12.2009	12 m-cy	10	Podopieczni GOPS zatrudnieni w ramach prac społecznie - użytecznych
2.	Prace porządkowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach, Zakład Aktywności Zawodowej przy GOPS w Białych Błotach, Ośrodek Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim, Świetlica Socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu	Prace społecznie - użyteczne 01.01.2009 – 31.12.2009	12 m-cy	23	Podopieczni GOPS zatrudnieni w ramach prac społecznie - użytecznych
3.	Prace gospodarcze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach, Zakład Aktywności Zawodowej przy GOPS w Białych Błotach, WOK Łochowo, Urząd Gminy Białe Błota	Prace społecznie - użyteczne 01.01.2009 – 31.12.2009	12 m-cy	16	Podopieczni GOPS zatrudnieni w ramach prac społecznie - użytecznych
5.	Prace opiekuńczo – gospodarcze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach	Prace społecznie - użyteczne 01.01.2009 – 31.12.2009	12 m-cy	3	Podopieczni GOPS zatrudnieni w ramach prac społecznie – użytecznych

b) Staże zawodowe:

LP.	NAZWA STANOWISKA	MIEJSCE PRACY	FORMA PRACY CZASOOKRES PRACY	OKRES PRACY	LICZBA OSÓB	WIEK
1	Pomoc administracyjna ds. świadczeń rodzinnych	Sekcja Świadczeń Rodzinnych przy GOPS Białe Błota	Staż zawodowy 17.08.2009 – 30.11.2009	3,5 m-ca	2	21 40
2	Asystent Pracownika Socjalnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach	Staż zawodowy 16.03.2009 – 15.09.2009	6 m-cy	1	26
3	Asystent wychowawcy – instruktora	Świetlica Socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu przy GOPS w Białych Błotach	Staż zawodowy 16.10.2008 – 31.03.2009	5,5 m-ca	1	25
4	Pracownik Serwisu	ZAZ – OSiR Białe Błota	Staż zawodowy 26.11.2008 – 25.05.2009	6 m-cy	9 *	podopieczni GOPS – beneficjenci programu POKL 2008
5	Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych	GOPS Białe Błota	Staż zawodowy 01.12.2009 – 31.05.2010	6 m-cy	13	podopieczni GOPS – beneficjenci programu POKL 2009

* staż rozpoczęło 10 beneficjentów, ukończyło 9 osób (z jedną z osób została rozwiązana umowa z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności w miejscu pracy)

6. Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS Białe Błota

Osoby wymagające specjalistycznej pomocy kierowane są do psychologa oraz terapeuty ds. uzależnień przez pracowników socjalnych, lekarzy, pracowników świetlicy socjoterapeutycznej.

Punkt działa w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Białe Błota.

a) Porady psychologiczne :

Miejscem spotkań psychologa z osobami zainteresowanymi był Ośrodek Zdrowia w Białych Błotach oraz Przychodnia pn. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarza Rodzinnego „Zdrowie” w Łochowie.

W minionym roku odbyło się 247 spotkań z 126 osobami. W spotkaniach uczestniczyły 82 kobiety, 23 mężczyzn, 21 dzieci i 3 pary małżeńskie.

Najliczniejszą grupę wśród osób korzystających z konsultacji stanowiły kobiety, które w wielu przypadkach były „delegatem” rodziny problemowej. To one właśnie szukając pomocy dla siebie, zgłaszały trudności pozostałych członków rodziny i powodowały rozszerzenie udzielanej pomocy o dzieci lub współmałżonków.

Bezpośrednimi przyczynami pojawienia się w punkcie były: poczucie bezradności wobec nawarstwiających się kłopotów rodzinnych, narastające zaburzenia o charakterze nerwicowym lub depresyjnym, zaburzenia lękowe, emocjonalne, fobie, problemy fizjologiczne, zaburzenia w zachowaniu, alkoholizm członka rodziny, agresja, poczucie bezsensu życia.

W 8 przypadkach zaistniała konieczność przeprowadzenia pełnych badań diagnostycznych, zakończonych sformułowaniem opinii na piśmie.

Wydano też 6 zaświadczeń poświadczających udział w spotkaniach o charakterze terapeutycznym. Wszystkie opinie i zaświadczenia opracowano na prośbę zainteresowanych lub ich rodzin, dla potrzeb lekarzy, sądu lub szkoły.

Jedną z najczęstszych przyczyn narastających problemów rodzinnych były konflikty na tle alkoholizmu jej członka 16 rodzin, 38 osób i agresja w rodzinie 10 rodzin.

Inne problemy dotyczyły trudności wynikających z zamieszkiwania z członkami rodziny chorymi psychicznie lub somatycznie, długotrwałej zarobkowej nieobecności męża lub żony, konfliktów związanych z niewiernością, kłopotów z dziećmi lub rozluźnienia więzi między małżonkami.

Ze wszystkimi zgłaszającymi się osobami przeprowadzono wywiady i rozmowy, po których zaproponowano dalszą pomoc w ramach działalności punktu lub w formie ukierunkowania dalszych działań, między innymi przez wskazanie właściwej dla zgłaszanego problemu placówki specjalistycznej.

Pojawiły się 2 nowe grupy zainteresowane wsparciem psychologicznym. Były to osoby po wypadkach i ludzie starzy. Jedni szukali możliwości powrotu do normalności poprzez odreagowanie traumatycznych przeżyć, drudzy potrzebowali życzliwego słuchacza, który pomoże dostrzec powody, dla których warto żyć.

Ilościowe zestawienie udzielanej pomocy w poszczególnych miesiącach roku 2009 :

Razem Białe Błota i Lochowo

Miesiąc	Wizyty pierwszorazowe	Wizyty dalsze	Ilość spotkań
styczeń	27	3	30
luty	6	17	23
marzec	10	15	25
kwiecień	9	12	21
maj	9	14	23
czerwiec	19	11	30
lipiec	6	9	15
sierpień	-	-	-
wrzesień	11	5	16
październik	13	7	20
listopad	9	13	22
grudzień	7	15	22
Razem	126	121	247

Razem: 126 osób , 247 spotkań

Mężczyźni - 23
 Kobiety - 82
 Dzieci - 21
 Małżeństwa - 3

Zaburzenia lękowe po wypadkach - 8 osób

Zaburzenia o charakterze depresyjnym i nerwicowym - 16 osób

Alkoholizm - 16 rodzin (38 osób)

Agresja w rodzinie - 10 rodzin

Inne - 76 osób

b) Terapia osób współuzależnionych :

Ogólnie w 2009 r. zarejestrowano 55 osób.

1. Forma skierowania

PŁEĆ	UZALEŻNIENI				WSPÓLUZALEŻNIENI				Z PROBLEMAMI RODZINNYMI				OGÓŁEM
	D	GOPS	K	OGÓŁEM	D	GOPS	K	OGÓŁEM	D	GOPS	K	OGÓŁEM	
M	4	15	6	25	-	1	-	1	2	-	1	3	29
K	-	5	-	5	9	5	-	14	3	4	-	7	26
Razem	4	20	6	30	9	6	-	15	5	4	1	10	55

D- DOBROWOLNE ZGŁOSZENIE SIĘ

GOPS- SKIEROWNI PRZEZ PRACOWNIKA SOCJALNEGO

K- SKIEROWANI PRZEZ GMINNĄ KOMISJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

2. Wydana dokumentacja

	uzależnieni	współuzależnieni	P/R	razem
Opinie psychiatryczne	12	1	1	14
Zaświadczenia o uczestnictwie w terapii wydane do rąk klienta	14	5	2	21

W 2009 roku odnotowano 563 przyjęcia w systemie indywidualnym i grupowym

Rodzaj świadczenia		Współ-uzależnieni	W tym K	P/R DDA DDD	W tym K	Uzależnieni	W tym K	Razem	
INDYWIDUALNE	Porada terapeutyczna	telefoniczna	4	4	3	3	8	5	15
		planowa	1	1	2	1	1	-	4
		interwencyjna	3	3	9	6	2	-	14
	Konsultacja terapeutyczna	telefoniczna	6	6	5	3	5	-	16
		planowa	13	13	4	1	33	5	50
		interwencyjna	1	1	2	1	13	2	16
	Rozmowy diagnostyczne terapeutyczne		18	18	11	8	46	11	75
	Psychoterapia indywidualna		67	49	30	4	76	7	173
	Konsultacja psychiatryczna	planowa	1	1	1	-	13	4	15
	Indywidualna realizacja programu grupowego „współuzależnienie”		18	18	15	6	-	-	33
	Indywidualna realizacja programu grupowego „picie ryzykowne, szkodliwe”		-	-	-	-	7	-	7
	Indywidualna realizacja programu grupowego „przemoc w rodzinie”		-	-	2	2	-	-	2
Indywidualna realizacja programu grupowego „motywacja do leczenia uzależnienia”		-	-	-	-	5	-	5	
Razem świadczenia indywidualne		132	132	84	44	209	34	425	
GRUP	Psychoterapia grupowa	Wsparcia współuzależnienie	23	23	-	-	-	-	23
		Wsparcia- błędy wychowawcze	33	33	-	-	-	-	33

	Psychoedukacja- przemoc w rodzinie	18	12	-	-	-	-	18
	Współzależnienie	1	1	1	1	-	-	2
	Motywacja do leczenia uzależnienia	-	-	-	-	62	2	62
Razem świadczenia grupowe		75	69	1	1	62	2	138
Razem świadczenia indywidualne i grupowe		207	201	85	45	271	36	<u>563</u>

W tym K – w tym kobiet

P/R – problemy rodzinne : przemoc w rodzinie

DDA - dorosłe dziecko alkoholika

DDD – dorosłe dziecko wychowujące się w rodzinie z inną dysfunkcją niż alkoholizm np. przemoc w rodzinie, choroba psychiczna

a - anonimowe

3. Przemoc w rodzinach

l.p	Rodzaj zachowań	Osoby uzależnione			Osoby współzależnione			Osoby z problemami rodzinnymi			ogółem		
		M	K	razem	M	K	razem	M	K	razem	M	K	razem
1.	Osoby stosujące przemoc w rodzinie	12	2	14	1	1	2	2	1	3	15	4	19
2.	Osoby doznające przemocy w rodzinie	-	-	-	-	9	9	1	4	5	1	13	14
3.	Osoby stosujące i jednocześnie doznające przemocy w rodzinie	2	1	3	-	1	1	-	-	-	2	2	4

c) Porady radcy prawnego :

Problemy, które rozwiązywano w ramach porad prawnych udzielanych przez radcę prawnego podopiecznym G O P S w Białych Błotach dotyczyły wielu aspektów ich życia osobistego i zawodowego. Najczęściej pojawiające się zagadnienia dotyczyły w szczególności kwestii:

- alimentacyjnych, w tym uzyskania alimentów, ich obniżenia, egzekucji, przywrócenia terminu;
- uregulowania sytuacji prawnej kontaktów z dzieckiem, w tym ograniczenia władzy rodzicielskiej lub uchylecia tego ograniczenia;
- eksmisji z lokalu, procedur starania się o mieszkanie socjalne, zastępcze;
- ogłoszenia upadłości osoby fizycznej;
- problemów alkoholizmu w rodzinie, w tym występowania do komisji ds. alkoholowych i do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia ;
- przemocy w rodzinie, w tym występowania na drogę postępowania karnego i cywilnego;
- ubezwłasnowolnienia osób bliskich;
- unieważnienia małżeństwa;
- stwierdzenia nabycia spadku po zmarłych członkach rodziny;
- porad w sprawach o zapłatę zaległych długów , w tym pisania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocników z urzędu dla podopiecznych z GOPS, wniosków o rozkładanie na raty oraz umorzeń zaległych kredytów bankowych itp.
- korespondencji z komornikami sądowymi;
- korespondencji z pracodawcami.

Osoby korzystające z porad prawnych otrzymywały niezbędne wyjaśnienia, pisano dla nich również pisma, wnioski i pozwy do sądów, monitorowano czynności procesowe, które podejmowali w sądach lub innych instytucjach.

Porady prawne, jak twierdzili podopieczni, umożliwiały im wyjaśnienie i uregulowanie niejednokrotnie trudnej sytuacji życiowej, pomagały często poprawić ich sytuację socjalną i uzyskanie samodzielności, niezależności .

W 2009 r. odbyło się ogółem 21 spotkań z radcą prawnym. Z porad prawnych skorzystało łącznie 37 osób, w tym pracownicy GOPS (13 osób).

7. Prowadzenie Grupy Terapeutycznej w Łochowie

Grupa terapeutyczna działająca przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łochowie liczyła 18 osób. Spotkania odbywały się w każdy czwartek od godziny 14:30 do godziny 17:00. Były to dzieci w przedziale wiekowym od 8 – 15 lat. Grupa ta realizowała przede wszystkim zadania wychowawcze i przygotowujące dzieci do profilaktyki przeciw alkoholowej w oparciu o:

program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”,

program profilaktyczny „Drugi elementarz czyli program siedmiu kroków”,

„Profilaktyczno – Wychowawczy Program Przeciwdziałania Agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym”,

program socjoterapeutyczny dla dzieci z trudnościami w zachowaniu,

program profilaktyczny dla uczniów klas I –III „Jestem ważny”.

Podstawą, a zarazem środkiem do osiągnięcia celów wynikających z zadań programowych były głównie zabawy i ćwiczenia interakcyjne. Zabawy stanowiły podłoże do prowadzenia rozmów na określony temat, umożliwiały zdobywanie doświadczeń społecznych w typowych sytuacjach życia codziennego. Zadania te realizowane były także poprzez pogadanki, rozmowy, zajęcia plastyczne, pantomimy, gry, wycieczki itp.

Cel spotkań grupy to również przygotowanie dzieci do profilaktyki uzależnień.

Realizowane tematy to:

- a) poznanie wzajemnych związków między piciem alkoholu, a życiem uczuciowym,
- b) poznanie zjawisk występujących w rodzinie nadużywającej alkoholu,
- c) dostarczanie podstawowych wiadomości o alkoholu i jego działaniu,
- d) uczenie się podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, niktyną, itp.
- e) chemiczna pułapka - alkohol oszukuje; picie alkoholu zbyt wcześnie, za dużo i w nieodpowiednich okolicznościach,
- f) dlaczego ludzie piją alkohol?

Na każdym zajęciach prowadzone były dyskretne, indywidualne rozmowy z ich uczestnikami. Odpowiadano na pytania nurtujące poszczególne dzieci w nawiązaniu do prowadzonej profilaktyki alkoholowej.

Oprócz realizacji wymienionych bloków tematycznych przeprowadzono następujące imprezy :

zabawa karnawałowa- bal przebierańców,
powitanie wiosny,
wyjście do lasu w ramach akcji „Święto Ziemi”,
wycieczka do lasu ścieżką dydaktyczną – ognisko, wspólna zabawa,
„ Dzień Matki”,
„ Dzień Dziecka”,
święto „Piezonego Ziemniaka” w Skansenie Narzędzi i Maszyn Rolniczych w Łochowicach,
„Mikołajki” w naszej grupie,
„Andrzejki” w naszej grupie,
Wigilia - spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
wycieczki piesze i rowerowe.

Efekty :

Uśmiech dziecka, jego zadowolenie i świadomość, że zajęcia te przyczyniają się do rozwoju indywidualnych zainteresowań dzieci i młodzieży.

Zdrowe i pożyteczne organizowanie oraz spędzanie czasu wolnego.

Udział dzieci w przygotowaniach do różnych uroczystości kształtuje pozytywne postawy społeczne.

Potrafia rozróżniać dobre zachowanie od złego.

Bardziej wierzą w siebie i swoje możliwości. Poznały pułapki jakie niosą za sobą reklamy i środki uzależnień.

Umiejętność konwersacji.

8. Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „MAŁGOSIA”

W 2009 roku dzieci i młodzież, korzystająca z proponowanych zajęć w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu z uwagi na wiek podzielona została na dwie grupy:

grupa najmłodsza – dzieci w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 5 lat.

W zajęcia tej grupy uczęszczało 11 dzieci. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu (wtorek i czwartek) w godzinach od 11.00 do 14.00.

grupa mieszana – do tej grupy uczęszczały dzieci i młodzież w wieku szkolnym (szkoła podstawowa i gimnazjum) tj. od 6 do 16 lat. Grupa liczyła 36 osób. Zajęcia tej grupy odbywały się w godzinach popołudniowych, po zakończeniu zajęć szkolnych.

Do świetlicy łącznie w 2009 roku uczęszczało 47 dzieci.

Zajęcia dla wyżej wymienionych grup odbywały się w następujących godzinach:

poniedziałek – 15.00– 17.30

wtorek – 11.00 – 17.30

środa - 13.00– 17.30

czwartek - 11.00 – 17.30

piątek - 13.00 – 17.00.

Proponowane zajęcia poszczególnych grup wiekowych dostosowane były do możliwości, predyspozycji, a także aktualnych potrzeb uczestników. Zajęcia prowadzone były w sposób urozmaicony tak, by zainteresować, zaciekawić, zainspirować uczestników, dostarczyć nowych doświadczeń, które ułatwią życie w przyszłości. Podczas zajęć uczestnicy mieli zapewnione poczucie bezpieczeństwa, pomocy. Zajęcia były alternatywą na wykorzystanie wolnego czasu, który dzieci mają po zakończeniu zajęć szkolnych, a także były efektywną formą pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych szeregiem problemów społecznych, a w szczególności z problemem alkoholizmu oraz dysfunkcji wynikających z niekorzystnych warunków do rozwoju fizycznego, społecznego, emocjonalnego i psychicznego. Zajęcia organizowane w świetlicy miały głównie charakter:

- profilaktyczny
- edukacyjny
- opiekuńczy
- kompensacyjno – wyrównawczy.

Działania, które podejmowane były w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu miały w szczególności na celu:

- profilaktykę zapobiegania przeciw uzależnieniom od alkoholu i narkotyków oraz innych używek, które są łatwo dostępne na polskim rynku,
- uświadomienie dzieciom o istniejących problemach społecznych (alkoholizm, narkomania), które stanowią dla nich potencjalne zagrożenie,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
- wspieranie rozwoju psychicznego, społecznego, emocjonalnego oraz fizycznego,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych,
- eliminowanie zaburzeń w zachowaniu,
- wyrównywanie szans dzieci dotkniętych różnymi problemami społecznymi,
- pomoc w nauce (odrabianie prac domowych, pogłębianie i utrwalanie wiedzy szkolnej, wdrażanie nawyku uczenia się, odrabiania prac domowych, czytania),
- wytyczanie nowych wzorów, pokazanie nowych rzeczy, które pozwolą na nie powielanie błędów rodziców,
- wyposażanie dzieci i młodzieży w wartości, “narzędzia”, które pomogą im w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, zdobywaniu nowych doświadczeń, rozwijaniu drzemiącego potencjału,
- rozwijanie zainteresowań dzieci, talentów, uzdolnień poprzez angażowanie w kółka zainteresowań i powierzanie odpowiedzialności,
- nauka współdziałania, współpracy w grupie,
- integracja dzieci i rodziców,
- wdrażanie zasad dobrego wychowania, zachowania się w miejscach publicznych oraz zasad z zakresu higieny osobistej,
- kształtowanie nawyków zachowań prozdrowotnych,
- podniesienie poczucia własnej wartości, godności i wpływ na zmianę negatywnego myślenia w pozytywne,
- pomoc w odzyskaniu wiary we własne możliwości i siły.

Wyżej wymienione cele realizowane były w 2009 roku poprzez:

- **warsztaty terapeutyczne** - podczas których realizowany był program własnego autorstwa. Dotyczył on między innymi relacji, więzi w grupie, radzenia sobie z przeżywanymi uczuciami, budowania poczucia bezpieczeństwa, zachowań i relacji zachodzących między ludźmi, miejsca w grupie oraz poza nią, radzenia sobie z emocjami. Warsztaty miały wpływ na rozwój osobisty poszczególnych uczestników zajęć. Dzieci i młodzież uczęszczająca na warsztaty wykazywała duże braki wychowawcze, zaburzony rozwój emocjonalny, psychiczny, społeczny. Warsztaty miały na celu kompensację tych braków, poprawę emocjonalnego, społecznego funkcjonowania w środowisku, nawiązywanie bliższych relacji między uczestnikami i opiekunami, budowanie poczucia wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, nabywanie umiejętności radzenia sobie w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.
- **wyjazdy edukacyjno – poznawczo - integracyjne** – wyjazdy organizowane były głównie podczas zimowego i letniego wypoczynku. Dzięki nim uczestnicy chociaż na chwilę mogli zmienić otoczenie, w którym na co dzień przebywają i które często niekorzystnie na nich wpływa. Dzieci mogły zapomnieć o problemach, z którymi codziennie się zmagają. Chwilowa zmiana otoczenia spowodowała oderwanie się od sprawowania codziennych obowiązków. Poznały nowe miejsca, doświadczyły nowych rzeczy, które często po powrocie były dla nich inspiracją i zachętą do podejmowania nowych wyzwań, do zmiany myślenia i złych nawyków.
- **kółko plastyczne** – zajęcia miały na celu rozwijanie i wykorzystanie umiejętności oraz zainteresowań dzieci. Podczas zajęć dzieci zapoznały się z nowymi technikami plastycznymi. Przy wykonywaniu prac używały poznane wcześniej oraz nowe techniki. Dzięki tego rodzaju zajęciom dzieci kształtowały wyobraźnię, wyostrzały swój zmysł artystyczny, pobudzone były do twórczego myślenia. Poprzez te zajęcia dzieci wyrażały swoje emocje, uczucia, uczyły się dbałości o estetykę wykonywanej pracy oraz porządku miejsca pracy, ćwiczyły cierpliwość i dokładność.
- **zajęcia wyrównawcze** – w zajęciach tych uczestniczyły dzieci, które miały problemy w nauce oraz zaległości wynikające z zaniedbań zarówno ze strony rodziców, jak i samych dzieci. Podczas zajęć dzieciom pomagano opanować materiał z przedmiotów szkolnych. Zajęcia miały też na celu wdrażanie nawyku nauki, zachęcenie uczestników do systematycznego przyswajania wiedzy. Dzieci ćwiczyły między innymi czytanie na głos, poprawną pisownię, wzbogacały i utrwały wiedzę zdobytą w szkole. Podczas zajęć dzieci mogą korzystać ze słowników, książek, atlasów oraz z internetu. Ten rodzaj zajęć stanowił bardzo dobrą formę pomocy zwłaszcza dla dzieci, których rodzice sami mają trudności w czytaniu i pisaniu, w związku z czym dzieci nie mogą liczyć na pomoc z ich strony.

- **zajęcia gospodarstwa domowego** – zajęcia stanowią doskonałą naukę gotowania, zachowania się przy stole, nakrywania do stołu, poznawania różnego rodzaju technologii sporządzania potraw oraz produktów używanych do ich przygotowywania. Dzieci uczyły się też estetyki, dbałości o higienę osobistą niezbędną podczas przygotowywania posiłków i zdrowego stylu odżywiania. Podczas zajęć uczestnicy uczyli się umiejętności przydatnej w dorosłym życiu jaką stanowi odpowiednie gospodarowanie i planowanie. Pracownia w ciągu roku była doposażona, co wzbogaciło ofertę zajęć i ułatwiło wykonywanie wspólnych zadań.
- **zajęcia interaktywne** - zajęcia nastawione były na ogólny rozwój dzieci. Poprzez zabawę i gry dzieci mogły się uczyć i bawić. Podczas tych zajęć wychowawcy wykorzystują różnego rodzaju metody, by osiągnąć zamierzony cel.
- **zajęcia sportowe ogólnorozwojowe** – ten rodzaj zajęć ma na celu poprawę tężyzny fizycznej, która wpływa na ogólną poprawę w rozwoju i lepszym funkcjonowaniu. W czasie kiedy pogoda dopisywała zajęcia odbywały się w terenie. Organizowane były między innymi turnieje tenisa stołowego, konkursy sprawnościowe, zabawy sportowe.

W świetlicy organizowane były spotkania okolicznościowe i integracyjne, które stanowiły ważny element działalności świetlicy. W 2009 roku miały miejsce następujące spotkania:

- „Dzień babci i dziadka”,
- „Walentynki”,
- Ferie zimowe
- Spotkanie “Wielkanocne”,
- “Dzień Matki”,
- “Dzień dziecka” połączony z piknikiem rodzinnym,
- Półkolonie letnie 2009 „Sportowo znaczy zdrowo”, „Olimpiada intelektualna”,
- „Halloween”,
- „Zabawa Andrzejkowa”,
- „Spotkanie Wigilijne” - w spotkaniu brali udział uczestnicy zajęć w świetlicy oraz dzieci i młodzież uczęszczająca na co dzień do Ośrodków Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim i Trzcińcu. Pracownikom GOPS w Białych Błotach udało się nawiązać kontakt z Fundacją im. Leopolda Kronenberga działającą przy Banku Citi Handlowy w Bydgoszczy. Członkowie tejże fundacji przygotowali dla wszystkich obecnych dzieci świąteczne prezenty,
- „Zabawa Sylwestrowa”.

Zajęcia w świetlicy prowadzili wykwalifikowani pracownicy:

- Magdalena Perlikowska na stanowisku Kierownik Świetlicy i Ośrodków Wsparcia i Integracji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach - ukończone studia magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, kurs pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin alkoholowych, uprawnienia kierownika placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, kurs pedagogiki zabawy, wieloletni pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach;
- Kinga Kapella – ukończone studia magisterskie na kierunku pedagogiki opieki i wychowania z profilaktyką społeczną. Kurs wychowawcy kolonijnego, pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach na stanowisku młodszy wychowawca;
- Magdalena Wojciechowska - ukończone studia magisterskie na kierunku pedagogiki społecznej. Kurs wychowawcy kolonijnego, pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach na stanowisku młodszy wychowawca;
- Dorota Ćwiklińska - ukończone studia magisterskie na kierunku pedagogiki społecznej. Kurs wychowawcy kolonijnego, praca na umowę zlecenie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach na stanowisku młodszy wychowawca.

W ubiegłym roku w świetlicy odbywała staż osoba na stanowisku asystent wychowawcy, która finansowana była z Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy. Działania świetlicy wspierane były również przez osobę wykonującą prace społecznie użyteczne jako pomoc opiekuna dzieci i młodzieży oraz jako osoba odpowiedzialna za utrzymanie ładu, porządku i czystości w świetlicy.

Pracownicy świetlicy dokładają wszelkich starań, aby świetlica była miejscem gdzie uczestniczące w zajęciach osoby czują się bezpiecznie, są akceptowane, gdzie mogą liczyć na dobre słowo, uśmiech w pochmurne dni, zrozumienie i dobrą radę. Świetlica często nazywana jest przez dzieci „drugim domem”, do którego mogą przyjść i w każdej sytuacji liczyć na pomoc, ciepłą i miłą atmosferę oraz poczucie, że są potrzebne.

Uczestnicy zajęć objęci byli nieodpłatnym dożywianiem. Posiłek był przygotowywany w formie drugiego śniadania (grupa najmłodsza) oraz w formie podwieczorku dla grupy mieszanej.

9. Działalność Ośrodków Wsparcia i Integracji w Trzcińcu i Kruszyńce Krajeńskim

Ośrodki Wsparcia i Integracji w Trzcińcu i Kruszyńce Krajeńskim rozpoczęły swoją działalność w wakacje 2008 roku od organizacji półkolonii letnich pn. „Sportowo znaczy Zdrowo”.

W roku 2009 do świetlicy w Trzcińcu uczęszczało w pierwszym półroczu 15 dzieci, a w miesiącach powakacyjnych 23 dzieci. Do Kruszyńce Krajeńskiego na zajęcia uczęszczało 13 dzieci. Bywalcami Ośrodków są również osoby starsze. Imprezy organizowane dla mieszkańców dorosłych miały na celu integrację oraz motywację do wyjścia z domu przez osoby starsze i samotne.

Uczestnicy zajęć objęci byli dożywianiem, które mało one formę drugich śniadań, bądź też podwieczorków.

Działania, które podejmowane były w Ośrodkach Wsparcia i Integracji w Trzcińcu oraz Kruszyńce Krajeńskim miały głównie na celu:

- wspomaganie rozwoju psychicznego, społecznego, emocjonalnego i fizycznego,
- wyrównywanie szans dzieci dotkniętych różnymi problemami społecznymi
- pomoc w nauce (odrabianie prac domowych, pogłębianie i utrwalanie wiedzy szkolnej, wdrażanie rozwijanie zainteresowań dzieci, talentów, uzdolnień poprzez angażowanie w kółka zainteresowań i powierzanie odpowiedzialności),
- naukę współdziałania w grupie,
- integrację dzieci i rodziców,
- wdrażanie zasad dobrego wychowania, zachowania się w miejscach publicznych oraz zasad z zakresu higieny osobistej,

Wyżej wymienione cele realizowane były w ciągu roku poprzez zajęcia edukacyjne, zajęcia z języka angielskiego oraz z języka polskiego, zajęcia taneczne, zajęcia kulinarne, programy profilaktyczne, zajęcia sportowe.

W świetlicy organizowane były spotkania okolicznościowe i integracyjne, które stanowiły ważny element działalności świetlicy. W 2009 roku miały miejsce następujące spotkania:

- Ferie 2009 „Roztańczone ferie” I turnus - z realizacji wypoczynku zimowego szczegółowe, odrębne sprawozdanie złożone zostało w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach.
  - Konkurs Wielkanocne Origami – organizowany przez Zespół Szkół w Łochowie – dwoje uczestników zajęć świetlicowych w O W i I w Trzcińcu otrzymało wyróżnienia za wykonane prace.
  - „Majówka Europejska” - organizowana przez Gminę Białe Błota. Dzieci z O W i I w Trzcińcu i Kruszynie Krajeńskim przygotowały namioty, w których prezentowały przygotowane wcześniej informacje na temat Wysp Brytyjskich oraz serwowały regionalne potrawy.
  - Uroczyste Otwarcie Świetlicy – 30.V.2009 odbyło się uroczyste otwarcie O W i I w Trzcińcu połączone z Dniem Dziecka.
  - Wakacje 2009 „Sportowo znaczy zdrowo” II turnusy – z realizacji wypoczynku letniego szczegółowe, odrębne sprawozdanie złożone zostało w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach.
  - Rodzinny Wyjazd do JURA PARK w Solcu Kujawskim – w ramach rodzinnej integracji dzieci wraz z rodzicami pojechali na wycieczkę do Solca Kujawskiego.
  - MINIOLIMPIADA INTELEKTUALNA – w ramach integracji między Świetlicami w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcińcu odbyła się Miniolimpiada Inteligentna (szachy, warcaby, makao, remik, memory).
  - Kiermasz Świąteczny WTZ i ZAZ OSiR – w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcińcu gościliśmy uczestników WTZ i ZAZ, którzy sprzedawali swoje wyroby świąteczne.
- Imprezy cykliczne – nie zabrakło uroczystości cyklicznych : Śniadanie Wielkanocne, Dzień Matki, Dyskoteka Halloweenowa, Zabawa Andrzejkowa, Wigilia oraz Sylwester odbywały się zawsze z udziałem dzieci oraz zaproszonych gości – rodziców.

10. Prowadzenie Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”

Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. Stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Usługi świadczone przez C I i R „REVITA” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS.

Zakres świadczonych usług przez C I i R „REVITA”:

- **poradnictwo społeczne i zawodowe dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin**, w tym udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach np. w zakresie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, dofinansowanie kosztów likwidacji barier komunikacyjnych i technicznych, dofinansowanie do zakupu indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego, aktualnych programów kierowanych do osób niepełnosprawnych, aktualnych szkoleń i kursów zawodowych organizowanych dla osób niepełnosprawnych, ponadto świadczymy porady i pomoc w wypełnianiu wniosków w zakresie właściwego orzecznictwa i wskazań w odniesieniu do rehabilitacji zawodowej i społecznej;

- **dowóz niepełnosprawnych, podopiecznych GOPS /w szczególności osób samotnych, ubogich i nie posiadających własnego środka transportu/** na konsultacje lekarskie, zabiegi rehabilitacyjne, zabiegi chemioterapii, na posiedzenie komisji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz przewóz do szpitala np. psychiatrycznego, zakładu opiekuńczo – rehabilitacyjnego, domu pomocy społecznej, dowóz części uczestników WTZ na zajęcia itp.

/dotyczy to osób mogących podróżować w pozycji siedzącej/;

- **prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego** - dysponujemy następującym sprzętem: laski ergonomiczne, laski z regulacją wysokości, kule rehabilitacyjne łokciowe dla dorosłych i dzieci różnego typu, balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwodłężynowe w tym zmiennociśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie (różnego typu w tym standard oraz leżakowy, toaletowy i dziecięcy - dla dzieci z porażeniem mózgowym), łóżka rehabilitacyjne, wagi elektroniczne, w tym dietetyczna, ciśnieniomierze elektroniczne, lampa bakteriobójczą dla osób dializowanych w warunkach domowych, piłki rehabilitacyjne, lustra, ławeczki gimnastyczne, zestawy do ćwiczeń oporowych;

- **dowóz sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej** /z wyłączeniem łóżek rehabilitacyjnych, gdyż nie posiadamy samochodu towarowego/;

- **pomoc w organizowaniu usług opiekuńczo - gospodarczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej;**

- **diagnoza struktury społeczeństwa naszej gminy pod kątem niepełnosprawności i występujących potrzeb,**

- **realizacja programu „Uczeń na Wsi – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie”** – z tej formy pomocy w roku 2009 skorzystały 34 osoby tj. 18 niepełnosprawnych uczniów szkoły podstawowej, 11 niepełnosprawnych uczniów gimnazjum oraz 5 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Na realizację programu w roku 2009 i 2010 uzyskano dofinansowanie z PFRON w wysokości 60 444,27 zł. Przyznana pomoc zgodnie z zawartymi umowami, przeznaczona została na zakup przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę (zorganizowanie miejsca nauki w domu, zakup środków dydaktycznych).

Łącznie w 2009 r. z pomocy CiIR „REVITA” skorzystało 66 osób, w tym 34 beneficjentów programu „Uczeń na wsi” i 32 osoby korzystające z innych form pomocy.

11. Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej „DĄB” przy GOPS Białe Błota

a) Finansowanie WTZ:

Zgodnie z aneksem Nr 19 z dnia 29 grudnia 2009 r. do umowy Nr 1 / 2004 z dnia 27 października 2004 r. określającym plan finansowy WTZ na rok 2009 na potrzeby funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” zostały przekazane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości **321.936,00** (środki finansowe wykorzystane w całości na potrzeby funkcjonowania WTZ w roku 2009).

Warsztat Terapii Zajęciowej pozyskał również środki finansowe ze Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy w ramach dofinansowania działalności WTZ w wysokości **41.100,00** (środki te wykorzystane zostały na zakup materiałów do terapii i doposażenia).

Warsztat Terapii Zajęciowej pozyskał również dodatkowe środki finansowe, które przekazane zostały przez Sołectwo Białe Błota w wysokości **2.997,22zł** (wykorzystane w całości w celu zrealizowania wycieczki Integracyjnej do Szymbarka w dniu 28.08.2009 r. w ramach POKL).

Jednocześnie WTZ pozyskał w 2009 roku dodatkowe środki z tytułu sprzedaży wyrobów i usług w łącznej wysokości: **16.613,00 zł**. Środki te zostały zgromadzone na koncie rachunku dochodów własnych i przekazane na integrację społeczną uczestników.

b) Działalność rehabilitacyjna :

WTZ „Dąb” prowadził rehabilitację społeczną i zawodową wobec 25 uczestników /stan na dzień 31.12.2009r./.. Przyczyny i rodzaj niepełnosprawności wynikają z orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, które posiadają wszyscy uczestnicy. Charakter niepełnosprawności w większości przypadków jest sprzężony (równolegle występują co najmniej dwie dysfunkcje zdrowotne).

Wszystkie osoby zamieszkują tereny wiejskie, które terytorialnie należą do dwóch gmin powiatu bydgoskiego (gmina Białe Błota oraz gmina Sicienko).

W ramach funkcjonowania WTZ terapia odbywa się poprzez:

terapię zajęciową - stanowi podstawową część zajęć w WTZ. Odbywa się w czterech pracowniach: gospodarstwa domowego, szycia i rękodzieła, stolarstwa lekkiego, usług administracyjno – technicznych; terapia ta ma na celu ukształtowanie podstawowych umiejętności praktycznych przygotowujących uczestników do dalszego zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy. Terapia ta prowadzona jest indywidualnie dla każdego uczestnika z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych lub nabytych wcześniej umiejętności zawodowych, ma ona również na celu przygotowanie i wzmocnienie umiejętności samodzielności osobistej przygotowywanie posiłków ,zajęcia dnia codziennego jak sprzątanie, oraz przygotowanie uczestnika do pełnienia roli społecznych (pracownika).

terapię ekonomiczną tzw. trening ekonomiczny – prowadzony jest w poszczególnych pracowniach, którego celem jest nauczenie uczestników znajomości nominałów oraz wartości pieniądza, zapoznanie z cenami poszczególnych towarów, nauczenie samodzielnego dokonywania zakupów, jak również podejmowania decyzji o charakterze finansowym w trakcie tych transakcji.

psychoterapię - zakres tego rodzaju terapii ma na celu kształtowanie poczucia bezpieczeństwa poprzez indywidualną terapię z uczestnikami, przeciwdziałanie i rozwiązywanie konfliktów wewnątrz grupy; zadaniem tego rodzaju zajęć jest również doskonalenie umiejętności społecznych w podejmowaniu ról społecznych, prawidłowego rozwijania kontaktów interpersonalnych na terenie warsztatu, jak również w środowisku lokalnym, w którym żyją uczestnicy (miejsce zamieszkania, rodzina, sąsiedzi itp.); psychoterapia prowadzona jest przez specjalistę psychologa.

zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej - zajęcia te prowadzone były przez wszystkich instruktorów, a w szczególności przez pielęgniarkę. Celem ich jest wyuczenie i podtrzymanie podstawowych zasad higieny życia codziennego, higieny osobistej; omawiane są również zasady "zdrowego życia" i racjonalnego odżywiania się. Pielęgniarka prowadziła również kontrolę stanu sanitarno higienicznego uczestników.

zajęcia z zakresu terapii ruchem oraz udział w zawodach i spartakiadach sportowych

- zajęcia te obejmują wszystkich uczestników WTZ bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności; prowadzone były minimum raz w tygodniu w formie treningów o charakterze ogólnorozwojowym, specjalistycznym oraz treningu motorycznego. Zajęcia odbywały się na terenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Białych Błotach lub na terenie kompleksu sportowego WKS „O.R.I.” w Kruszynie Krajeńskim. Uczestnicy warsztatu brali również aktywny udział w różnego rodzaju turniejach i zawodach sportowych. Uczestniczono w następujących imprezach sportowych : III Integracyjny Cross Rowerowy, III Gminny Dzień Sportu w Gminie Białe Błota, III Powiatowy Integracyjny Turniej Piłki Siatkowej oraz Piłki Nożnej, VIII Spartakiada Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu – organizowana przez Stowarzyszenie Flandria.

zajęcia z zakresu kształtowania prawidłowego współżycia i funkcjonowania w środowisku, nauka czynności dnia codziennego w połączeniu z organizacją imprez, uroczystości i spotkań o charakterze integracyjnym / szeroko rozumiana rehabilitacja społeczna/ - odbywają się one poprzez aktywne uczestnictwo i organizację spotkań okolicznościowych, kształtowanie nawyków prawidłowego współżycia z innymi ludźmi; zakres tego rodzaju terapii obejmuje również umiejętności związane z orientacją w czasie i najbliższej okolicy, samodzielne radzenie sobie w różnych sytuacjach niejednokrotnie nowych lub sytuacjach konfliktowych; celem tej terapii jest również wzmocnienie w uczestnikach wartości narodowych poprzez obchodzenie świąt i uroczystości narodowych (organizowanych na ten temat pogadanek mających na celu przypomnienie lub zapoznanie uczestników z konkretnymi świętami – np. spotkanie z działającym na terenie gminy Związkiem Kombatantów), wyjścia w miejsca pamięci narodowej.

współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi - wszyscy pracownicy WTZ są w stałym kontakcie z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczestników, którzy na bieżąco informowani są o postępach uczestnika lub problemach, które wynikną w toku codziennych zajęć.

- **współpracę z instytucjami, ich pracownikami, stowarzyszeniami oraz wolontariuszami** np. GOPS w Białych Błotach i Sicienku, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA" przy GOPS w Białych Błotach, Wiejski Klub Sportowy "O.R.I." w Kruszynie Krajeńskim, Zakład Aktywności Zawodowej "Ośrodek Sportu i Rehabilitacji" w Białych Błotach, Urząd Gminy Białe Błota, Sołtys Sołectwa Białe Błota oraz Sołtys Sołectwa Trzciniac, Wiejski Ośrodek Kultury w Łochowie, Związek Gmin Elbmarsh w Niemczech.

12. Prowadzenie Zakładu Aktywności Zawodowej „Ośrodek Sportu i Rehabilitacji” - gospodarstwo pomocnicze GOPS Białe Błota

Zakład Aktywności Zawodowej „Ośrodek Sportu i Rehabilitacji” w Białych Błotach funkcjonuje jako gospodarstwo pomocnicze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach.

W roku 2009 budżet jednostki wynosił ogółem: 949.397,00 zł , z czego:

398.178 ,00 zł – środki PFRON przekazywane za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego, według określone algorytmu, przeznaczone na koszty działalności obsługowo – rehabilitacyjnej ZAZ,

239.155,00 zł – środki PFRON , pozyskane w ramach systemu SODIR tytułem miesięcznego dofinansowania do kosztów płacy zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (ZAZ otrzymuje 90 % całkowitych kosztów),

135.395,00 zł – dotacja przedmiotowa Gminy Białe Błota do prowadzonej działalności gospodarczej,

176.621,00 zł – środki z prowadzonej działalności, pozyskane ze sprzedaży wykonywanych wyrobów oraz prowadzonych usług,

48,00 zł – odsetki bankowe, środki pochodzą ze środków finansowych zgromadzonych na prowadzonych przez jednostkę rachunkach bankowych (dotyczą środków z działalności oraz SODIR).

W roku 2009 w ramach prowadzonej działalności ZAZ wypracował środki w wysokości **176.621,00 zł**, w tym 80.051,00 zł (45,32 %) tytułem świadczonych usług – wynajem sali, usługi transportowe, usługi reklamowe, organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych oraz 96.570,00 zł (54,68 %) z tytułu sprzedaży wyrobów - kartki, koszulki i kubki z nadrukiem, wyroby rękodzielnicze, banery, kalendarze itp. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost wypracowanych środków z prowadzonej działalności o 25 % (rok 2008 kwota 131.700,00 zł, rok 2009 kwota 176.621,00 zł)

Placówka realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Zakład Aktywności Zawodowej „Ośrodek Sportu i Rehabilitacji” w Białych Błotach aktywnie uczestniczy również w imprezach o charakterze lokalnym, powiatowym, wojewódzkim, a nawet międzynarodowym. Swoje prace ZAZ wystawia na kiermaszach np. w Łochowie, Trzcíńcu, na Gminnych Dożynkach, Tradycją stały się kiermasze wyrobów w okresach przedświątecznych organizowane przed Urzędem Gminy. Kilukrotnie w ciągu roku prace Zakładu reprezentowane są w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu. Ponadto ZAZ reprezentował Gminę Białe Błota podczas pikniku Kujawsko– Pomorskiego, który odbył się w Myślęcinku oraz Mistrzostw Europy w Lekkiej Atletyce, które odbywały się w Bydgoszczy. W miesiącu października po raz kolejny ZAZ gościł w Związku Gminy Elbmarsch (Niemcy) ze swoimi wyrobami podczas odbywających się tam dożynek. Podczas tej wizyty uczestnikiem naszej delegacji była Pani Maria Dreszer Pełnomocnik Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego ds. Osób Niepełnosprawnych. Wizyty te na stałe wpisały się już do kalendarza imprez.

Pracownicy Zakładu Aktywności Zawodowej „Ośrodka Sportu i Rehabilitacji” w Białych Błotach dzięki współpracy z klubem sportowym WKS „O.R.I.” w Kruszynie Krajeńskim biorą udział w imprezach o charakterze sportowym. np. „Powiatowy Integracyjny Turniej Piłkowej Siatkowej oraz Piłkowej Nożnej wraz z Piknikiem Rodzinnym”, „Cross rowerowy”, Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego w Deblach i Mikstach, Gminny Dzień Sportu. ZAZ uczestniczył też w Międzynarodowej Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych „Flandria” w Inowrocławiu.

W roku 2009 Zakład Aktywności Zawodowej „Ośrodek Sportu i Rehabilitacji” w Białych Błotach otrzymał wyróżnienie LODOŁAMACZA 2009 w kategorii „Zakłady Pracy Chronionej”.

13. „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”

Mieszkańcom naszej gminy przekazywano pomoc w formie rzeczowej w ramach realizacji w/w programu. Dzięki współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy otrzymano i wydano ponad 10 ton żywności.

Pomoc tę otrzymały 203 rodziny (643 osoby w rodzinach). Transportem i dystrybucją zajmowali się pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

14. Zapobieganie eksmisjom. Realizowano pomoc w formie przyznawania zasiłków celowych osobom i rodzinom mającym trudności w dokonywaniu opłat mieszkaniowych, które przekazywane były w szczególności na konta administratorów lokali mieszkalnych. Celem nadrzędnym podjętych działań było przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności.

Pomoc w tej formie uzyskało 69 rodzin.

15. Pomoc z tytułu zdarzenia losowego. W roku ubiegłym 5 rodzinom z terenu gminy udzielono pomocy w formie zasiłków celowych w związku ze zdarzeniem losowym. Pomoc przyznana została 2 rodzinom z miejscowości Ciele oraz 3 rodzinom z miejscowości Łochowice.

Rodziny te w wyniku pożaru utraciły znaczną część mienia. Przyznana pomoc pozwoliła na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zakup podstawowego wyposażenia oraz na zakup materiałów budowlanych.

16. Pomoc na przeprowadzenie remontów. Zadanie realizowano mając na uwadze zobowiązanie jednostek pomocy społecznej do wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Starano się, w najbardziej niepokojących przypadkach, naruszających możliwość dalszego bezpiecznego funkcjonowania oraz zagrażających życiu, przyznawać pomoc na usunięcie występujących usterek, czy poprawę stanu technicznego budynków . Pomoc przyznana została 10 środowiskom, których trudna sytuacja materialna wykluczała możliwość podjęcia niezbędnych działań naprawczych we własnym zakresie.

17. Organizacja „ Loterii fantowej ”. Pracownicy ośrodka po raz kolejny przygotowali i prowadzili loterię fantową podczas dożynek gminnych. Dochód z loterii przeznaczony został na zorganizowanie spotkania wigilijnego dla osób starszych i samotnych oraz na pomoc osobom niepełnosprawnym –mieszkańcom naszej gminy.

Łącznie zebrano 10 275,00 zł (sprzedaż losów 4 175,00 zł, wpłaty firm 6 100,00 zł).

18. Organizacja Wigilii dla osób starszych i samotnych z terenu gminy. Tradycyjnie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej był organizatorem wigilii dla osób starszych i samotnych. Pracownicy socjalni ośrodka w porozumieniu z sołtysami ustalili listę zaproszonych gości – 50 osób. Bezpośrednią organizacją spotkania zajmował się Zakład Aktywności Zawodowej „Ośrodek Sportu i Rehabilitacji ” w Białych Błotach.

19. Realizacja usług opiekuńczych. Usługi obejmowały pomoc w czynnościach gospodarskich, w szczególności takich jak : sprzątanie, pranie odzieży i pościeli, przygotowywanie posiłków, palenie w piecu, zakup lekarstw i organizowanie wizy lekarskich, zakup podstawowych artykułów spożywczych i przemysłowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

W ramach budżetu GOPS pomoc skierowano do 2 osób, zrealizowano 974 godzin usług, natomiast w ramach organizowanych przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy prac społecznie użytecznych pomocą objęto 15 środowisk w łącznym wymiarze 3 718 godzin.

20. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc w tym zakresie polega na pomocy w zakresie samoobsługi, mobilizowaniu do systematycznego wykonywania higieny osobistej, przeprowadzaniu rozmów terapeutycznych w zakresie edukacji zdrowotnej, przekonywaniu do systematycznego leczenia farmakologicznego, nawiązania, bądź utrzymywania kontaktów z Poradnią Zdrowia Psychicznego, kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z członkami rodziny, interwencje kryzysowe w środowiskach itp. Usługami objęto 12 osób. Świadczone 200 godzin usług.

21. Wdrożenie programu zdrowotnego pod nazwą „ Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych”. Program zdrowotny określony jako " Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych - życie bez barier " realizowany był w okresie od 02.06 do 26.10.2009 r. Doradztwo z zakresu psychiatrii prowadził doktor nauk medycznych - specjalista psychiatra.

Realizację programu poprzedziło przedstawienie plakatu i notatek propagujących powyższą ideę w miejscowym środowisku.

W dniu 2.06.2009 r. przeprowadzono konferencję dotyczącą problematyki zdrowia psychicznego i najczęściej występujących zaburzeń sfery psychicznej.

Konsultacje i porady psychiatryczne oraz doradztwo były realizowane w okresie 6.07. - 26.10.2009 r. według wcześniej opracowanego harmonogramu, w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach oraz w Wiejskim Domu Kultury w Łochowie.

Integralną częścią programu były wyjazdowe konsultacje psychiatryczne realizowane w miejscu zamieszkania ich uczestników, dokonywane wspólnie przez lekarza psychiatrę i dobrze znających środowisko pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wyjazdy obejmowały następujące miejscowości: Białe Błota, Ciele, Kruszyn Krajeński, Lisi Ogon, Łochowo, Łochowice, Murowaniec, Przyłęki, Zielonkę.

Ogółem udzielono 41 porad i konsultacji stacjonarnych, w tym 25 porad dla kobiet oraz 16 porad dla mężczyzn. Na porady stacjonarne przeznaczono 85 godzin. Wśród uczestników tych konsultacji dominowały zaburzenia przystosowawcze (adaptacyjne) oraz zespół zależności alkoholowej. Konsultacje wyjazdowe dotyczyły 19 osób (lub całych rodzin). Wśród osób konsultowanych podczas wyjazdów występowały problemy związane ze schizofrenią, deficytami intelektu, zaburzeniami zachowania i nastroju wieku starczego, zaburzenia spowodowane uszkodzeniami lub dysfunkcją mózgu, zaburzenia spowodowane nadużywaniem alkoholu oraz nieharmonijne interakcje środowiskowe.

Równoległe z omawianym programem realizowane były konsultacje psychiatryczne w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego połączone z wydawaniem opinii dotyczących osób uzależnionych. Od 22.04.2009 r. wydano 11 takich opinii.

Szczegółowe dane z miejsc konsultacji i porad:

1. Białe Błota:

a) dni porad i konsultacji: 06.07.2009 r. godziny 16:15-21:15
20.07.2009 r. godziny 16:15-21:15
03.08.2009 r. godziny 16:15-21:15
17.08.2009 r. godziny 16:15-21:15
24.08.2009 r. godziny 16:15-21:15
07.09.2009 r. godziny 16:15-21:15
21.09.2009 r. godziny 16:15-21:15
05.10.2009 r. godziny 16:15-21:15
19.10.2009 r. godziny 16:15-21:15

- porady i konsultacje dla kobiet: 14
- porady i konsultacje dla mężczyzn: 6

b) kategorie rozpoznań klinicznych według klasyfikacji ICD-10:

kobiety:

reakcja na stres i zaburzenia adaptacyjne: 10 porad
upośledzenie umysłowe (bez określenia stopnia): 2 porady
zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu: 1 porada
zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 1 porada

mężczyźni:

reakcja na stres i zaburzenia adaptacyjne: 3 porady
upośledzenie umysłowe (bez określenia stopnia): 1 porada
zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 1 porada
schizofrenia: 1 porada

2. Łochowo:

a) dni porad i konsultacji: 13.07.2009 r. godziny 16:15-21:15
27.07.2009 r. godziny 16:15-21:15
10.08.2009 r. godziny 16:15-21:15
31.08.2009 r. godziny 16:15-21:15
14.09.2009 r. godziny 16:15-21:15
28.09.2009 r. godziny 16:15-21:15
12.10.2009 r. godziny 16:15-21:15
26.10.2009 r. godziny 16:15-21:15

- porady i konsultacje dla kobiet: 11
- porady i konsultacje dla mężczyzn: 10

b) kategorie rozpoznań klinicznych według klasyfikacji ICD-10:

kobiety:

reakcja na stres i zaburzenia adaptacyjne: 8 porad
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych: 1 porada
zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 1 porada
zaburzenia występujące pod postacią somatyczną: 1 porada

mężczyźni:

zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 5 porad
schizofrenia: 2 porady
zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu: 1 porada
reakcja na stres i zaburzenia adaptacyjne: 1 porada
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych: 1 porada

Dane z porad i konsultacji dokumentowano w skoroszytach, oddzielnie dla zainteresowanych z miejscowości Białe Błota i Łochowo.

Problemy do przeanalizowania i omówienia:

rozpowszechnienie nadużywania alkoholu i wynikające z tego wielokierunkowe następstwa, dostępność do różnorodnych instytucji i placówek medycznych dla osób mieszkających poza dużymi ośrodkami miejskimi.

W dniu 2.11.2009 r. odbyła się konferencja podsumowująca program, podczas której zreferowano przebieg realizacji programu oraz przedstawiono nasuwające się wnioski. Podkreślenia wymaga zdiagnozowany przez psychiatrę fakt, iż u 1/3 wszystkich osób konsultowanych w miejscu zamieszkania istniał bezpośredni lub pośredni związek występujących zaburzeń z nadużywaniem alkoholu.

22. Realizacja projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. „TACY SAMI”

Projekt realizowany był w okresie 01.06 – 31.10.2009. **Celem głównym projektu** było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji osób długotrwale bezrobotnych oparte na działaniach integracji zawodowej, edukacyjnej i społecznej.

Działaniami projektu objętych zostało 14 osób długotrwale pozostających bez zatrudnienia, zamieszkujących w gminie Białe Błota, korzystających z pomocy społecznej, które były w wieku aktywności zawodowej.

Celem szczegółowym nr 1 projektu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poprzez zastosowanie narzędzi integracji zawodowej w formie doradztwa zawodowego oraz narzędzi integracji edukacyjnej w postaci zapewnienia beneficjentom projektu uczestnictwa w kursie dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku w celu zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych.

Celem szczegółowym nr 2 projektu była realizacja systemu wsparcia finansowego dla uczestników projektu oraz członków ich rodzin ograniczającego skutki życia w niedostatku w formie wypłaty zasiłków z pomocy społecznej.

Cel szczegółowy nr 3 dotyczył wsparcia psychologicznego beneficjentów projektu w ramach treningu kompetencji i umiejętności społecznych oraz poradnictwa specjalistycznego radcy prawnego, które stanowiły instrumenty integracji społecznej.

Celem szczegółowym nr 4 było podjęcie działań środowiskowych w stosunku do osób objętych projektem w celu integracji społecznej ze środowiskiem lokalnym. Cel ten został osiągnięty przez organizację wycieczki integracyjnej oraz spotkania integracyjnego o charakterze sportowym.

Cel szczegółowy nr 5 dotyczył udzielenia wsparcia otoczeniu osób biorących udział w projekcie poprzez organizację opieki nad dziećmi podczas prowadzonych zajęć, a także organizację wycieczki letniej dla dzieci uczestników projektu.

W ramach realizacji programu jego beneficjenci objęci zostali programami aktywności lokalnej, które obejmowały: zatrudnienie doradcy zawodowego, który przeprowadził 40 h doradztwa dla 14 osób oraz opracował i wdrożył 14 Indywidualnych Planów Działań, przeprowadzenie przez psychologa 40 h treningu kompetencji i umiejętności społecznych dla grupy 14 uczestników, przeprowadzenie poradnictwa specjalistycznego przez radcę prawnego w zakresie praw i uprawnień służących przywróceniu samodzielności życiowej, w tym powrotu na rynek pracy, w łącznym wymiarze 40 h, przeprowadzenie dla 14 osób kursu „Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych” w wymiarze 48 h. Ukończenie kursu pozwoliło na zdobycie nowych kompetencji i umiejętności zawodowych. Ponadto 14 osób odbyło szkolenie BHP I PPOŻ. przed rozpoczęciem prac społecznie użytecznych.

W bezpośredniej realizacji projektu uczestniczyli pracownicy socjalni. Powierzona im została współrealizacja programów aktywności lokalnej, w tym rekrutacja uczestników projektu, prowadzenie działań o charakterze środowiskowym tj. organizacja wycieczki integracyjnej i spotkania integracyjnego o charakterze sportowym podsumowującego program. W ramach działań o charakterze środowiskowym zorganizowana została wycieczka integracyjna do Szymbarka na Kaszubach oraz spotkanie integracyjne o charakterze sportowym, zamykające realizację programu.

Zrealizowanie opisanych zadań pozwoliło na osiągnięcie następujących rezultatów projektu:

- 14 osób ukończyło warsztaty doradztwa zawodowego,
- opracowano i wdrożono 14 Indywidualnych Planów Działania ,
- 14 osób skorzystało z poradnictwa specjalistycznego radcy prawnego,
- sfinansowanie szkolenia BHP i Ppoż. dla 14 kandydatów do prac społecznie – użytecznych,
- beneficjenci odbyli prace społecznie-użyteczne,
- 14 osób ukończyło trening kompetencji i umiejętności społecznych,
- 14 osób ukończyło kurs dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych,
- przygotowano seminarium informacyjne dla 50 osób,
- rozpowszechniono 30 plakatów promujących program na terenie gminy oraz upowszechniano informacje o projekcie poprzez publikację 3 artykułów w prasie, emisję spotu reklamowego w telewizji TVB oraz prowadzenie strony internetowej,
- 13 osób skierowano na staże zawodowe w charakterze opiekunów,
- dzieciom beneficjentów zorganizowano opiekę podczas zajęć, w których uczestniczyli beneficjenci,
- 8-ro dzieci uczestników wzięło udział w zgrupowaniu rekreacyjno – sportowym zorganizowanym w Mroczy,
- zorganizowano wycieczkę integracyjną do Szymbarka na Kaszubach oraz spotkanie integracyjne o charakterze sportowym, które stanowiło zarazem podsumowanie realizacji projektu.

UWAGI DOT. REALIZACJI BUDŻETU W 2009 r.

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach

/łącznie z jednostkami organizacyjnymi / w 2009 r. wynosił.....5 731 788,00

W tym;

- dotacja celowa budżetu państwa.....3 970 121,00
  - środki własne 1 761 667,00
  - dotacja przedmiotowa Gminy Białe Błota 135 395,00
  - środki PFRON 1 019 713,00
  - dofinansowanie działalności przez Starostwo Powiatowe.....41 100,00
  - środki wypracowane przez gospodarstwo pomocnicze.....176 621,00
  - środki wypracowane przez WTZ.....16 613,00
  - dotacja gminy na realizację programu zdrowotnego „Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych”.....16 500,00
  - środki na realizację projektu „TACY SAMI „ w ramach PO KL.....81 292,00
- / w tym: dotacja rozwojowa z Unii Europejskiej -72 754,48 oraz udział własny – 8 537,03 /*
- darowizny na cele pomocy społecznej oraz środki z Loterii Fantowej.....13 272,00
  - wpływy z wynajmu pomieszczeń GOPS.....700,00

DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2010.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, dotyczących w szczególności :
  - diagnozy aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
  - wypłacanie zasiłków;
  - udzielania pomocy rzeczowej, w szczególności na zakup żywności (realizacja programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania ”)
  - organizowania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
  - przeciwdziałania eksmisjom i bezdomności,
  - przyznawania i realizacji wypłat świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - opłacania składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne.
2. Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci.
3. Dożywianie dzieci i młodzieży realizującej obowiązek szkolny, kontynuowanie wydawania posiłków osobom bezdomnym oraz osobom, które własnym staraniem nie mogą przygotować gorącego posiłku.
4. Doposażenie Punktów Wydawania Posiłków i pozyskanie środków finansowych na ten cel z budżetu państwa.
5. Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.
6. Kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński i Trzciniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.
7. Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.
8. Kontynuacja działalności Zakładu Aktywności Zawodowej „Ośrodka Sportu i Rehabilitacji” w Białych Błotach oraz pozyskanie dofinansowania ze środków PFRON.
9. Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.
10. Przygotowanie loterii fantowej na rzecz osób bezdomnych, niepełnosprawnych samotnych oraz przeprowadzenie zbiórki publicznej na rzecz powodziń.
11. Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
12. Organizacja i prowadzenie aktywnych form zwalczania bezrobocia we współpracy z PUP w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
13. Współpraca z osobami bezdomnymi w zakresie realizacji programu wychodzenia z bezdomności.

14. Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Realizacja pomocy w tej formie wpłynąć ma na utrzymanie dzieci w tych rodzinach, które rokują na poprawę funkcjonowania oraz na pogłębienie więzi rodzinnych. Działania te kierowane będą również do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić niezbędnych remontów, napraw, czy dokonać zakupu do domu podstawowego wyposażenia.
15. Realizacja profilaktycznego programu zdrowotnego pn. „Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych”.
16. Realizacja projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. „Tacy Sami”, a tym samym realizacja Programu Aktywności Lokalnej.
17. Rozbudowa infrastruktury pomocy społecznej zgodnie z występującymi potrzebami i tak:
  - a/ Złożono za pośrednictwem wojewody wnioski o sfinansowanie z budżetu państwa kosztów utworzenia i funkcjonowania środowiskowego domu samopomocy w Cielu,
  - b/ Rozbudowa GOPS zgodnie z zabezpieczonymi środkami w budżecie.
18. Podejmowanie akcji pomocowych i działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota

Marek Samplawski

Sporządził : Beata Przyborska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Białych Błotach

I. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2010

1. Zasiłki i pomoc w naturze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85213	ogółem 7 700,00	ogółem 7 700,00
852-85214	ogółem zadania własne 189 200,00 w tym – ZUS: 700,00 dotacja celowa 21 700,00	ogółem zadania własne 189 200,00 w tym – ZUS: 700,00 dotacja celowa 21 700,00
852-85216	ogółem (dotacja celowa) 97 600,00	ogółem (dotacja celowa) 59 000,00

Potrzeby dotyczą określenia wielkości środków finansowych potrzebnych na realizację zadań własnych w formie przyznawania zasiłków i pomocy w naturze. Potrzeby te związane są m.in. z koniecznością pokrywania wydatków na świadczenia zdrowotne, w szczególności osób bezdomnych i innych, które nie mają żadnych źródeł utrzymania i nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym (art.17 ust.1 pkt 7, ustawy o pomocy społecznej - zadanie własne o charakterze obowiązkowym).

Ponadto w/w środki, zgodnie z ustawą, przeznaczone są na pokrycie kosztu zakupu lekarstw, zakupu opału, odzieży, podręczników i przyborów szkolnych dla dzieci objętych obowiązkiem szkolnym, na pomoc w regulowaniu należności mieszkaniowych, w celu zapobiegania eksmisjom i bezdomności oraz na zabezpieczenie innych podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin zgłaszających się o objęcie świadczeniami pomocy społecznej .

Aktualnie występuje niedobór środków finansowych na wypłatę zasiłków stałych w ramach zadań własnych w wysokości 38 600,00 zł. Wystąpiono do Wydziału Polityki Społecznej w Bydgoszczy z wnioskiem o zwiększenie dotacji celowej na realizację tego zadania.

2. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85228	- usługi opiekuńcze: 19 400,00 - specjalistyczne usługi opiekuńcze: 4 100,00	- usługi opiekuńcze: 19 400,00 - specjalistyczne usługi opiekuńcze: 4 100,00

- b) Podobnie, jak w latach poprzednich, pomoc przyznawana będzie w formie zasiłków celowych na zakup żywności, która przekazywana będzie na konta sklepów spożywczych, po otrzymaniu faktur za pobraną żywność; rozwiązanie takie zapewnia wydatkowanie przyznanej pomocy zgodnie z przeznaczeniem oraz pozwala podopiecznym Ośrodka na zakup niezbędnych artykułów spożywczych w miejscu zamieszkania.
- c) Ponadto kontynuowana będzie pomoc w formie jednodaniowego posiłku realizowana przez WTZ „Dąb” w Białych Błotach dla osób dorosłych, w szczególności bezdomnych, które własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie gorącego posiłku.
- d) W ramach realizacji programu część środków finansowych przeznaczona zostanie na opłacenie kosztów dowozu ciepłych posiłków do Szkoły Podstawowej w miejscowości Przyłęki. Obiady przygotowywane są w Szkole Podstawowej w Białych Błotach i przewożone do Przyłek środkiem transportu pozostającym w dyspozycji Zakładu Aktywności Zawodowej w Białych Błotach. Od bieżącego roku posiłki w postaci śniadań lub podwieczorków dowożone będą również do punktów wydawania posiłków, które utworzone zostały w Świetlicy socjoterapeutycznej w Cielu oraz w Ośrodkach Wsparcia i Integracji w Trzcińcu i w Kruszynie Krajeńskim. Posiłki w tej formie przygotowuje i dowozi do tych jednostek WTZ „Dąb”.

Otrzymana od Wojewody dotacja celowa na realizację programu oraz środki własne zabezpieczają w pełni potrzeby finansowe związane z realizacją poszczególnych zadań podjętych w ramach programu.

- e) Założenia programu uwzględniają możliwość finansowania tworzenia punktów wydawania posiłków oraz ich doposażania. Program realizowany jest od 2005 r. W tym czasie utworzyliśmy i doposażyliśmy w niezbędny sprzęt kuchenny oraz inne wyposażenie 6 punktów wydawania posiłków : WTZ „Dąb” w Białych Błotach, Szkoła Podstawowa w Przyłękach, Szkoła Filialna w Zielonce, Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu, Ośrodki Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim i Trzcińcu. ***W bieżącym roku na kolejne doposażenie istniejących punktów wydawania posiłków w niezbędne do optymalnego funkcjonowania zaplanowano kwotę 4000 zł.***

4. Domy Pomocy Społecznej

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85202	170 000,00	170 000,00

W ramach omawianego rozdziału podejmowane są zadania związane z umieszczaniem oraz ponoszeniem odpłatności za pobyt mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej. Zadanie to nałożone zostało na samorządy terytorialne w 2004 r. przez znowelizowaną ustawę o pomocy społecznej. Aktualnie w DPS przebywa 10 osób z terenu naszej gminy, w tym w koszcie pobytu 8 osób skierowanych do DPS partycypuje gmina.

5. Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim i Trzcíncu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85202	236 500,00 - w tym zadanie inwestycyjne 47 000,00	236 500,00 - w tym zadanie inwestycyjne 47 000,00

Ośrodki Wsparcia rozpoczęły działalność w wakacje 2008 r. Z proponowanej oferty zajęć w roku ubiegłym skorzystało 36 dzieci. Świetlice cieszą się coraz większym zainteresowaniem dzieci ich rodziców i mieszkańców gminy. Zabezpieczona kwota budżetu pozwoli na rozwijanie działalności w roku bieżącym poprzez poszukiwanie nowych i atrakcyjnych form organizowania czasu wolnego dla osób zainteresowanych. W ramach środków budżetowych zapewniono środki pieniężne niezbędne do wykonania nowej elewacji budynku i utwardzenia terenu wokół świetlicy w Kruszynie Krajeńskim.

6. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85212	Ogółem świadczenia społeczne 3 611 000,00 - dotacja celowa 3 502 670,00 inne koszty - dotacja celowa 108 330,00	Ogółem świadczenia społeczne 3 611 000,00 - dotacja celowa 3 502 670,00 inne koszty - dotacja celowa 108 330,00
852-85213	4 500	4 500

Ośrodek na bieżąco będzie prowadził monitoring i informował Wojewodę o występujących ewentualnie niedoborach.

7. Przeciwdziałanie alkoholizmowi (środki z funduszu alkoholowego)

a) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
851-85154	ogółem: 121 000,00	ogółem: 121 000,00

Świetlica działa w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zajęciach organizowanych w świetlicy uczestniczy aktualnie 29 dzieci. Kontynuację pracy świetlicy uzasadnia potrzeba ochrony dzieci pochodzących ze środowisk wiejskich, dotkniętych szeregiem dysfunkcji społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody, wielodzietność, ciasnota i brak warunków do nauki w domu, problem alkoholowy i przemocy w rodzinie). W świetlicy prowadzone jest dożywianie dzieci. Utworzony został tutaj punkt wydawania posiłków. Od maja br. dzieci korzystają również z dodatkowej formy dożywiania w postaci podwieczorków.

b) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
851-85154	26 000,00	12 000,00

Organizacja wypoczynku w 2009 r. obejmowała wypoczynek zimowy oraz letni w formie półkolonii. Z wypoczynku skorzystało 112 osób. Zabezpieczona w roku bieżącym kwota pozwoli na zorganizowanie wypoczynku w analogicznej formie. *W tabeli potrzeby wyliczono na kwotę 26 000 zł, mając na uwadze zapewnienie stacjonarnego wypoczynku letniego dla 40-sto osobowej grupy dzieci, przyjmując średni koszt skierowania 650 zł.*

c) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
851-85154		
Łochowo	3 000,00	3 000,00
Lisi Ogon	2 000,00	2 000,00

Wykazana wyżej kwota obejmuje wydatki związane z realizacją umów cywilno-prawnych, z uwagi na zatrudnienie pedagoga prowadzącego cotygodniowe zajęcia terapeutyczne dla grupy dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcjami społecznymi. Zajęcia prowadzone są w Zespole Szkół w Łochowie oraz w Świetlicy Wiejskiej w Lisim Ogonie.

d) Punkt Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
851-85154	ogółem 44 000,00 a) Punkt Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny : - psycholog i radca prawny 15 000,00 b) terapeuta ds. uzależnień 10 000,00 c) dodatkowe zadanie tj. rozszerzenie dostępu do usług terapeutycznych 19 000,00	ogółem 44 000,00 a) Punkt Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny : - psycholog i radca prawny 15 000,00 b) terapeuta ds. uzależnień 10 000,00 c) dodatkowe zadanie tj. rozszerzenie dostępu do usług terapeutycznych 19 000,00

W ramach działalności Punktu świadczone są usługi psychologiczne i terapeutyczne dla mieszkańców gminy. Dyżury psychologa odbywają się co wtorek na przemian w Ośrodku Zdrowia w Białych Błotach oraz w Wiejskim Ośrodku Kultury w Łochowie, natomiast spotkania z terapeutą mają miejsce w siedzibie GOPS oraz w Wiejskim Ośrodku Kultury w Łochowie.

W ramach w/w środków finansowych organizowane są również spotkania dla osób uzależnionych oraz niepijących członków rodzin, które dotknięte są problemem alkoholowym. Ponadto w piątki w siedzibie GOPS osoby zainteresowane skorzystać mogą z bezpłatnych porad radcy prawnego.

8. Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

a) Program usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85295	3 000,00	3 000,00

Uwzględniono konieczność zapewnienia środków finansowych dla młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze na zabezpieczenie tym osobom odpowiednich warunków mieszkalnych. Działanie to ma na celu pomoc w życiowym usamodzielnieniu oraz w integracji ze środowiskiem.

b) Programy dotyczące rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz ograniczania skutków niepełnosprawności

Dział / Rozdział	Rodzaj zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki własne zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85295	Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb”	środki własne: 0 PFRON: 369 900,00 PCPR : 41 100,00	środki własne: 0 PFRON: 369 900,00 PCPR : 41 100,00
	Ośrodek Sportu i Rekreacji - Zakład Aktywności Zawodowej	środki własne: 111 346,00 PFRON: 630 962,00	środki własne: 111 346,00 PFRON: 630 962,00
		Planowany dochód z prowadzonej działalności: 160 000,00	
	Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”	środki własne: 56 050,00 Program „Uczeń na wsi” 61 955,00 (PFRON - dotacja na rok 2009/10)	środki własne: 56 050,00 Program „Uczeń na wsi” 61 955,00 (PFRON - dotacja na rok 2009/10)

Wymienione zadania skierowane są do grupy osób niepełnosprawnych oraz członków ich rodzin stosownie do założeń przyjętych w roku 2005, które sformułowane zostały w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Białe Błota.

Realizowane są we współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Toruniu, Starostą Powiatu Bydgoskiego, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Urzędem Gminy w Białych Błotach.

Warsztat Terapii Zajęciowej „ Dąb ” prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową ukierunkowaną na przygotowanie uczestników zajęć do podjęcia stałego zatrudnienia i osiągania własnego dochodu w formach strukturalnych funkcjonujących w ramach Ośrodka Sportu i Rehabilitacji - Zakładu Aktywności Zawodowej.

Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA” zapewnia nieodpłatne użyczenie sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwo społeczne i zawodowe, a także organizowanie transportu do placówek służby zdrowia. Realizuje program skierowany do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej pn. „Uczeń na wsi ”, który pozwala beneficjentom na zorganizowanie i wyposażenie miejsca do nauki szkolnej w miejscu zamieszkania według indywidualnych potrzeb i dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności.

Uzyskane dotacje celowe oraz środki własne gminy zabezpieczają występujące potrzeby na rok bieżący.

c) Program Aktywności Lokalnej w ramach projektu systemowego realizowanego przez GOPS pt. „TACY SAMI ”w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Przewidziana całkowita wartość projektu wynosi: 113 976,00 zł

w tym:

udział własny.....: 11 967,48 zł

planowana dotacja rozwojowa.....: 102 008,52 zł

Projekt systemowy „TACY SAMI” z przewidywanym Programem Aktywności Lokalnej będzie realizowany po otrzymaniu dotacji rozwojowej ze środków Unii Europejskiej.

d) Inne programy :

Ośrodki wsparcia

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85203	16 000,00	16 000,00

W ramach rozdziału zaplanowano wydatki związane z koniecznością ponoszenia odpłatności za pobyt osoby niepełnosprawnej z terenu naszej gminy w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelakualnie przy Domu Pomocy ”Słoneczko” funkcjonującym na terenie Bydgoszczy. Obowiązek odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia na gminy nałożyła zmiana wniesiona do ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 lutego 2010 r. (Dz.U. Nr 40, poz. 229).

Pozostałe zadania

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2010
852-85295	<p>Ogółem: 62 500,00</p> <p>prace społecznie użyteczne: 28 500,00</p> <p>spotkania integracyjne (środki sołeckie): 5 000,00</p> <p>integracja społeczno - zawodowa osób niepełnosprawnych 6 500,00</p> <p>spotkanie integracyjne (POKL) 2 500,00</p> <p>pomoc dla bezdomnych 3 000,00</p> <p>profilaktyczny program zdrowotny 17 000,00</p>	<p>Ogółem: 62 500,00</p> <p>prace społecznie użyteczne: 28 500,00</p> <p>spotkania integracyjne (środki sołeckie): 5 000,00</p> <p>integracja społeczno - zawodowa osób niepełnosprawnych 6 500,00</p> <p>spotkanie integracyjne (POKL) 2 500,00</p> <p>pomoc dla bezdomnych 3 000,00</p> <p>profilaktyczny program zdrowotny 17 000,00</p>

Kwota 62 500,00 zł przeznaczona na realizację w/w zadań pozwala na realizację ich w pełnym wymiarze.

Uwagi końcowe:

Nadal występuje potrzeba wsparcia tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, a które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie poprawić stanu technicznego budynków, mieszkań, czy dokonać zakupu lub wymiany podstawowego wyposażenia. Zamierzamy, w ramach zabezpieczonego budżetu, pomagać rodzinom w szczególności niepełnym i wielodzietnym oraz osobom samotnym w przeprowadzaniu niezbędnych remontów, reperacji, czy zakupu nowego wyposażenia do mieszkań.

Zauważa się potrzebę rozszerzenia pomocy w formie opieki długoterminowej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Problem ten dotyczy nie tylko środowisk kwalifikujących się do pomocy społecznej. Stąd wynika potrzeba rozpatrzenia możliwości zapewnienia stosownego wsparcia, czy budowania takich form wsparcia, które pozwolą na zaspokojenie tych potrzeb na terenie gminy. Do zasadności takich działań przekonują stale rosnące koszty związane z ponoszeniem odpłatności za umieszczanie osób starszych, chorych – mieszkańców gminy - w DPS (aktualnie miesięczny koszt pobytu waha się od 2 575,46 zł do 2 956,04 zł). Ponadto osoby skierowane do domu pomocy społecznej ponoszą konsekwencje psychiczne wynikające z faktu stałego oderwania od środowiska, do którego przywykli oraz od rodziny. Utrudniona jest też możliwość częstego kontaktu rodziny z osobą umieszczoną w DPS pozostającymi poza granicami terytorialnymi gminy, co pogłębia poczucie tęsknoty i osamotnienia.

Ponadto, jak wynika z przeprowadzonej analizy, osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi nadal często zamknięte są wyłącznie w środowisku domowym, rodzinnym. Ich kontakt z zewnętrznym otoczeniem bywa utrudniony ze względu na niedomagania somatyczne i motoryczne. Osoby te w wyniku upośledzenia funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności zwiększenia zaradności, samodzielności życiowej oraz wniesienia zmiany w ich monotonne życie, ograniczone do tych samych osób i miejsc.

Z myślą o tych osobach tutejszy Ośrodek aplikował wnioski o przyznanie dotacji celowej na utworzenie i wyposażenie środowiskowego domu pomocy dla 20 osób, w łącznej wysokości 800 000 zł.

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota

Marek Samplawski

Sporządził : Beata Przyborska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Białych Błotach

